

"Энелер Мектебинин"

ЖОБОСУ.

Максаты:

Балдардагы бардык жакшы сапттардын көпчүлүгү энелерден өткөнүн эске алып, айыл жериндеги энелерге үй – бүлөдө балдарды мектепке даярдоо, аыл – эс, адеп – ахлатык тарбиясы жөнүндө алгачкы педагогикалык маалымат берүү.

- ❖ Үй – бүлөдө балдардын сезүү, кабылдоо, ойлоо, эстеп калуу .б. таанып – билүүго, билим алууга зарыл сапаттарынын калыптандыруунунән жөнөкөй жолун, ыкмаларын үйрөнүү.
- ❖ Энелерге, айрыкча жаш энелерге – балдарды тарбиялап – оствурүүгө кызыгууну жоопкерчиликті ойготуу.
- ❖ Балдарга жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша майлар түзө билүүгө, баарлашууну калыптандырууга үйрөтүү
- ❖ "энелер мектеби" жалпы билим берүүчү мектептердин ичинде түзүлөт. Негизги принциби мектепке даярдоо классштарынын жана мектеп окуучуларынын сапаттуу билим алуусуна жана алардын өнүгүүсүнө, үй бүлөлүк тарбиялоого багытталган ата энелер жана коомчуулуктун башка өкулдөрү менен тыгыз кызматташтык жүргүзүү болуп саналат.
- ❖ Мектептер үй бүлөлөр жана коомчуулук менен мамиле түзүп, балдарды туура тарбиялоого шарт түзүү менен үзгүлтүксүз эки тараптуу кызматташтык жүргүзөт. Окутуу жана тарбиялоо процессинде ата энелердин педагогдук билимин жогорулатууга, билим берүү тармагындагы инновациялык процесстер, окутуудагы жана программаларды маалымдоого, баланы үй бүлөдөгү тарбиялоодо көмөк көрсөтүүгө багытталат.
- ❖ "Энелер мектебинин" жобосу "КРнын билим берүү мыңзамынын", "Баланын укузу" тууралуу Конвенциянын, "КР Үй бүлө кодексинин" 2012-2020-жылга чейинки КР билим берүүнүн түрүктүүлүгү өнүктүрүү стратегиясынын негизинде иштелип чыкты.
- ❖ "Энелер мектебинин" жобосу мектеп директору тарабынан райондук билим берүү бөлүмдөрүнүн макулдашуусу аркылуу бекитилет.
- ❖ "Энелер мектеби" жалпы билим берүүчү мектептердеги энелерди окутуу ишин жүргүзөт
- ❖ Балдарды окутуу, тарбиялоо, өнүктүрүү багытындагы энелер, коомчуулук менен биргелешкен иши чараларды өткөрөт.

Энелер мектебинин түзүлүшү.

- ❖ Энелер мектеби, ЗБМИС – эксперимент рамкасында, илимий – педагогикалык проблемалық лаборатория корутундусу негизинде мектеп базасында ачылат. Алгач биринчи класска балдары келе турган энелер кабыл алынат. Бирок бұлардан тышкары да каалоочулар жобо шартын аткарса катышуусу мүмкүн. 5 – класс, жалпы эле мектепке келген жаны окуучулардың энелери окуудан өтөт. Жаны окуу жылыдан балдары биринчи класска келе турган бардық энелер үчүн “Энелер мектебинен” даярдыктан өтүү милдеттүү.
- ❖ Окутуу тездетилип, кыскартылған жана кенейтилген программа менен өтүлүүсү мүмкүн. Атайын журналда мектеп угуучулары, өтүлгөн темалар катталып барылат. “Эне мектебиндеги” окуу экзамен менен жыйынтыкталып атайын үлгүдөгү күбөлүк (справка) берилет.
- ❖ “Энелер мектебинин” үй бүлөлүк тарбиялоодогу актуалдуу кейгөйлөрдөн келип чыккан маселелердин жана ата энелерди сурамжылоонун негизинде ги дифференцияланган мазмундагы ишмурдүүлүктүү жана туура багытта тарбиялоону калыптандырган мазмундагы энелерди окутуу ишмердүүлүгүн камтыйт.

Энелер менен иш алып баруунун максаты жана багыттары

- Энелер менен иш алып баруунун максаты балдарды тарбиялоодо биргелешкен кызматташтык жүргүзүү, ата энелерди мектептин ишмердүүлүгүнө тартуу .
- Энелер менен иш алып баруунун негизги багыттары : Балдардың жеке мүмкүнчүлүгүн, жәндемдүүлүгүн эске алуу менен профилактика.балдардың жүрүм түрүмүн корециялоодо жүргүзүүгө көмөк көрсөттүү
- Энелердин бала тарбиялоодо педагогикалык маданиятын жогорулатуу ;
- Өсүп келе жаткан мүүндүү тарбиялоо ишинде үйбүлөнүн жана башка социалдык институттардың иш аракетин бириктируу.
- Үй бүлөдөгү жана мектептеги кейгөйлөрдү чечүү үчүн кенири социалдык иш аракеттерди жүргүзуу .

1. “Эне мектеби” ишмердүүлүгүнүн башкы багыттары жана мазмуну

- ❖ Машыгуулар атайын программа негизинде отулөт.
- ❖ Энелердин өздөрүнүн үй – бүлөлөрүндо балдарга татыктуу таалим – тарбия берүү, мектепке балдарды даярдоо жөнүндө билим – маданият дөнгөэлин көтөрүү.
- ❖ Балдары психо – физиологиялық, интеллектуалдық өсүү закон ченемдүүлүктөрүн үйрөнүү.
- ❖ Окуучулардың метепке даярдыгынын айрым проблемаларын анализдер, кыйын абалдан чыгуу боюнча иш – чаралады түзүү, проблемаларды чечүү жолдорун үйрөнүү.
- ❖ Дүйнөлүк жашы тажрыйбаны үйрөнүп, чыгармачылық менен пайдалануу жолдорун иштеп чыгуу.
- ❖ Дене боюн, акыл – эсин, сезимин, адамгерчилік асыл сапаттарын өстүрүүнүн методикасын үйрөнүп, сынактан откерүү.
- ❖ Элдик педагогиканы үй – бүлө тарбиясында пайдалануу.
- ❖ “Мыкты үй – бүлө,” “Үлгүлүү эне” тажрыйбасын үйрөнүү.

- ❖ Балдарды ар тараптууу остүрүүчү уюштуруу методикасын оздөштүрүү.
- ❖ Даарыгер, тарбиячы, “Мыкты эне”, “Мыкты окуучу” ж.б.лар менен жолугушуу.
- ❖ Кинофильмди, көркөм адабиятты.ю түрмүштүк түрдүү ситуацияларда анализдөө, талкуу уюштуруу.
- ❖ “Мыкты эне”, “Мыкты үй – бүлө”, “Мыкты сабак даярдоочу бөлмө” конкурстары өткөрүлөт.

Энелер менен иш алып баруунун негизги милдеттери

- Энелерди педагогикалык ,психологиялык укуктук негиздер менен тааныштыруу;
- Мектеп менен үй булөнүн бирдиктуу тарбиялоонуниш аракеттерин камсыз кылуу
- Туура тарбиялоодогу инновациялык тажрыйбаларды жайылтуу жана бириктируу
- Энелерди көбүрөөк көлтирилген кемчиликтерди жоюу иш аракеттерин жургүзүү ;
- Балдарга ырайымсыз мамилени ,зордук зомбулукту болтурбоо иштерин тушундуруу;
- Энелерди тарбиялоо процессине активдүү катышууга тартуу ;
- Балдарга билим берүүдө биргелешкен ишмердүүлүктөрдү жүргүзүү;
- Энелер арасындагы педагогикалык билимдерди,үй бүлөдөгү үлгүлүү тажрыйбаларды жайылтуу жана балдарды тарбиялоодо үй практикалык көмөк көрсөтүү;
- Коомчулуктагы жана үй бүлөдө үлгүлүү тажрыйбаларды жарыялоо,үгүттөө иштерин уюштуруу;
- Энелердин педагогикалык билим алуусун активдештируү.

“Энелер мектебинин” ишмердүүлүгү төмөнкү формада жүргүзүлөт.

- Энелерди окутуу тренингдери
- Биргелешкен ишмердүүлүктөрү ,психологиялык оюндар.
- Диспут
- Ой ордо
- Семинарлар
- Психологиялык педагогикалык практикүм
- Энелер менен уюшулган ар кандай кароо сынактар.
- Окурман клубу
- Майрамдык кечелер
- Жолугушуу кечелери
- Спорттук оюндар
- Викториналар
- дебаттар
- пресс конференция
- ачык тарбиялык сааттар

“Энелер мектебинин” иштерин үюштүрүү

- ❖ “Энелер мектеби” өзүнүн ишин демократия, ачык айрымдуктун ар кандай категориядагы энелердин ой пикирин, кызылчылыгын үрматтоо принциптеринин негизинде түзүлөт.
- ❖ “Энелер мектебинин” отуруму жылына төрттөн кем эмес өткөрүлүүсү
- ❖ “Энелер мектебинин” отурумун токтому толтурулат, чечимине анын жетекчиси кол койот.
- ❖ Бул документ мектеп менен энелердин ортосундагы маселелерди жөнгө салуу маселериндеги локалдуу акт болуп саналат.
- ❖ “Энелер мектебинин” иш планы жана окутуу программысы 1 жылга түзүлөт.
- ❖ “Энелер мектебин” метептеги класстан тышкаркы иштердин үюштүрүүчүсү же квалификациялуу мугалим жетектейт.
- ❖ “Энелер мектебинин” жетекчиси өзүнүн ишмердүүлүгүн мектеп директору менен ақылдашыу аркылуу жүргүзөт.
- ❖ “Энелер мектебинин” жетекчиси мектеп директоруна отчет берет.
- ❖ “Энелер мектебинин” ишмердүүлүгүнө активдүү катышкан, окутуу тренингдерге толук катышкан энелерге мектеп администрациясы тарабынан сыйлоо баракчалары ыйгарылат.
- ❖ “Энелер мектебинин” ишмердүүлүгү мектептин жана класс жетекчинин иш планына ылайык жүргүзүлөт
- ❖ Энелерди окутууда жана биргелешкен иш чараларды өткөрүүдө төмөнкү маанилүү маселелерди эске алуу керек.
- ❖ Энелерди окутуу программынын тематикалык мазмунун актуалдуулугу;
- ❖ Педагогдун компоненттүүлүгү;
- ❖ Өткорулүүчү ар кандай иш чаранын актуалдуулугу, максаттуулугу, мазмундуулугу, балдардын ден соолугу, өмүрүнүн коопсуздүгү.

“Энелер мектебинин” отурумунун үүкүтари

- Энелер чогулушу алардын көңүлүн төмөнкүлөргө бурууга
- Чогулуштун чечимин так аткарууга
- Билим берүү мыйзамынын талаптарына баш ийүүгө, балдарды тарбиялоодо алардын билим алуусуна, коопсуздүгүн, ден соолугуна жоопкерчиликтүү болууга
- Мектептин Уставын аткарууга
- Мектептин жашоосу түүралуу маселелерди биргелешкен талкууга салууга жана чечимдерди сүнүш иретинде кабылдоого.

Билим берүү жана социалдык уюмдары менен кызматташыусу.

- Райондук билим берүү бөлүмү
- Жогорку жана орто окуу жайлары
- Балдарды социалдык жактан коргоо уюму.
- Саламаттыкты сактоо кызматкери
- Психологдор
- Соц педагогдор
- Ички иштер бөлүмүнүн кызматкерлери;
- Билим берүү мыйзамына ылайык билим берүү максатын көздөгөн башка уюмдар;
- Жергиликтүү башкаруу органдары

“Энелер мектебинин” каржыланышы

“Эне мектеби” бул элдик мектеп;
Сабак лекцияларга даярдануу үчүн каражат угуучулардын эсебинен, атайын төлөм же ыктыярдуу салым түрүндө
Мыкты катышкан, жакшы жетишкен окуучуларга кызыктыруучу сыйлыктар берилет.
Мектептин демөөрчүлөрү тарабынан.

Ж.Бекенбаев атындагы № 15 жалпы орто билим берүүчү мектебинин “Энелер мектебинин” программасына түшүндүрмө кат.

Окуучулардын билим-тарбия сапатын эске алып, жалгыз мектептин, мугалим класс жетекчинин ишмердүүлүгү аздык кылышын эске алып, ата-энелердин педагогикалык маданиятын өркүндөтүү аркылуу окуучулардын билим-тарбия сапатын жакшыртуу үчүн бул программа түзүлдү.

Жалпы мектептик энелер мектебинен айырмаланып класстар аралык “Энелер мектебинде” 1-класстан баштап ар бир класстын жаш өзгөчөлүктөрүн эске алып үй-бүлөдө балдарды тарбиялоодо ата-энелерге жардам берүүчү, усулдук багыт берүүчү темалар камтылды.

Мында балдарды мектепке, мугалимге урмат-сый, кызыгууга тарбиялоо, үй-бүлөдөгү моралдык-психологиялык климат, өзүн-өзү тарбиялоо, өзүн-өзү тейлөө, акыл әмгеги жөндөмүн өстүрүү, ой-өрүшү кругазорун өстүрүү ж.б. темалары камтылды.

Өзгөчө балдардын үй тапшырмасын аткаруусун уюштуруу, ага шарт түзүү, контролдоо, эс алуусу, тамактануу, ойноо, әмгектенүү ж.бны туура уюштурууга маани берилди.

Балдардын чарчап чалыгуусу, баш-нерв ооруусунун алдын алuu, дөн соолугун чыңдоо, спорт менен машыгуусу ж.б арналган темалар бар.

Бала тарбиясында ата-эненин жеке үлгүсү, тарбиянын максат, методдору, сырлары жөнүндөгү темалар берилип, амалияттык иш, машыгуү, көнүгүүгө saat бөлүнгөн.

Класстарына ылайык тарбиянын түрдүү багыттары:

акыл-эс, әмгек, адептүүлүк, ыйман, эстетика, этика ж.блар камтылган.

Класстар жогорулаган сайын ата-энелерге өтүүчү темалар бираз татаалдашып, жаш өзгөчөлүгүнө ылайык темалар камтылган. Мисалы: 9-10-класстарга: Эл жерин сүйүү, досторду, чөйрөнү туура тандоо, адамдар менен туура мамиледе болуу, балдар жана кыздарды тарбиялоонун өзгөчөлүктөрү ж.блар камтылган.

Ар бир темага 2 сааттан убакыт бөлүнүп анын бир сааты теория, бир сааты амалияттык иш, тренинг, тажрыйба алмашуу ж.б түрүндө өтүлөт.

Бул тарбиялык сааттарды үшүл программанын негизинде “Ата-энелер сиздер үчүн” китебини пайдаланып ар бир класс жетекчи өтсө болот.

Алгач мектептин жалпы класс жетекчилери үчүн, айыл-өкмөт, райондун жалпы класс жетекчилери үчүн 1-2 күндүк үсүлдүк семинар-тренингди өтүлсө жакшы болот.

Бул 20 сааттык Энелер мектебини өткөрүүнүн 3-4 варианты бар.

1-вариант жазғы каникулда (март), кышкы каникулда (январь) 1 күндө 5-6 сааттан өтүп 4 күндө бүтсө болот.

2-вариант күнүнө 8-10 сааттан өтүп 2-3 күндө бүтүрсө болот.

3-вариант жумасына 2 сааттан өтүп 2-3 айда бүтсө болот.(ишемби күндөрү)

4-вариант 10 теманын негизини алып тезис түрүндө обзор лекция кылып, бир чоң ата-энелер чогулушунда өтүп бүтсө болот.

Класс жетекчи мугалимдеге жардам үчүн программанын ақырында тиешелүү адабияттар сунушталды. Мындан тышкары “Шоокум” журналы жана автордун сунушу менен чыгарылган “Ата-энелер сиздер үчүн” журналы пайдаланылса болот.

Энелер мектебинин бул сабактарына балдары мыкты окуган ата-энелер, тажыйбалуу лекторлор, дарыгерлер чакырылып жолугушуулар өткөрүлсө болот.

Ар бир тема өтүлгөндөн кийин кийинки сабакта текшерилип атайды журналга бааланып андан кийин жаңы тема өтүлүп башталат.

Энелер мектеби курсунун ақырында тегерек стол, тажырыйба бөлүшүү, суроо-жооп, анкета толтуруу, үлгүлүү үй-бүлөлөргө экспкурсия уюштуруу ж.блар өткөрүлсө болот.

Текшерилди
Орг Сманова М
«9» 11 2022-2023-ж

Бекитемин
Директор Жорбекова А
«9» 11 2022-2023-ж

Жоомарт Бекенбаев атындагы № 15 жалпы орто билим берүүчү мектебинин
1-класстан 8-класска чейин түзүлгөн “Ата –энелер мектеби” программасынын
2022-2023-окуу жылына түзүлгөн

ИШ планы

№	Өтүлгөн тема	классы	айы	Мугалимдердин тизмеси
1	Кенже мектеп жашындагы инсанды калыптандыруу	1	ноябрь	Турдали кызы О
2	1-класстын окуучуларынын мектепке ынгайлашыу кыйынчылыктарын чечүүнүн жолдору			
3	Окуучулардын сергек жашоонун мүнөзүн өнүктүрүүнүн жана тарбиялоонун таасири	1	Декабрь	Конокбаева Ж
4	Ата энелер окууда балага кантип жардам берүүсү керек.			
5	Кенже мектеп окуучусунун жашоосундагы оюн жана эмгек	1	январь	Жайлообаева С
6	Балдардын кенже мектеп жашында бир нерсе менен алек болуусу			
7	Баланын китеп окуусун уюштуруу формалары	1	апрель	Камчыбекова Ш
8	Мына биз бир жылга чонойдук.			
1	Кенже мектеп жашындагы балдардын жекелик өзгөчөлүктөрү	2		Абдрахман кызы С

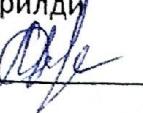
2	Инсандын калыптануусундагы балалыктын орду.		Ноябрь	
3 4	Кенже класстын окуучусунун өзүн өзү баалоосу Кенже класстын окуучулары менен ата энелердин ортосундагы мамиле	2	декабрь	Мамадалиева М
5	Кенже мектеп курагындагы баланы колективдүүлүккө тарбиялоо	2	январь	Анваржан кызы З
6	Дени сак мүүндү тарбиялоодо үй-бүлөнүн жана мектептин ролу			
7 8	Балдардагы агрессивдүүлүк жана анын себептери Кенже мектеп окуучусунун тиричилик аракетин уюштуруудагы үй бүлөлүк салттар.	2	февраль	Малобаева Д
1 2	Жаш курактагы окуучунун ан сезими жана инсандык образы Биздин балдардын сырдуу дүйнөсү , же бала жана көчө	3	Декабрь	Наркулова С
3 4	Үй бүлөдөгү тарбиялоонун ыкмалары .Үй –бүлөдөгү жазалоо жана мактоо :жакшы жана жаман жактары Эзелтеден бери келе жаткан үй бүлөлүк тарбиялоодо баары кетирген каталар.	3	Январь	Тохтобаева Н
5 6	Үй бүлөлүк үбакыт: оюндар майрамдар ,окуу.	3	Февраль	Умарова Д
7 8	Балдардын коркунчтары жана аларды женип алuu жолдору. Баланы жазасыз тарбиялоо Баланды тарбиялаба ,өзүндү тарбияла	3	апрель	Хушназарова Б.

1	Окуучулардын бош үбактысын уюштуруу	4	Ноябрь	Дилдеева
2	Сыналгы жардамчыбы же дushmanбы			
3	Баланын достору менен болгон мамилеси	4	декабрь	Атаматова Н
4	Балдардын окуу учун өз алдынчалыгын өнүктүрүүнүн маанилүүлүгү			
5	Бала менен ата эненин ортосундагы алтын көпүрө	4	Февраль	Исраилова З
6	Баланын бактылуу болуусу ата энеге көз каранды.			
	Биргелешип китең окуу конкурсы “Ата-эне окумайын .Бала китең окубайт”			
7	Бала тарбиялоодогу жазалоо тушунугуунө ата энелердин көз караштары	4	Май	Шахризода
8	“Кош бол башталгыч класс”			
	Негизги жалпы билим беруу			
1	Балдардын курактык өзгөчөлүтерү			
2	Бала тарбиялоодо ата –энелердин орнок болушу.	5-класс	Декабрь	Садыкжан кызы Г
3	Окуучунун эс тутумун жана конул буруусун өнүктүрүү	5	Январь	Абдрайимова С
4	Жүрүм түрүмдү шыктандыруунун себептери.			
5	Өспүрүмдүн өзүн өзү таануусун калыптандыруу	5	февраль	Мамажон кызы Ш
6	Баланын үй бүлөдөгү коомдошуусу			
7	Дени сак бала –дени сак коом.	5	Май	Турсуналиева Л
8	Бириккен Улуттар Уюмунун “Баланын укуктары жөнүндө” конвенциясы			

1	Окуучулардын эркин калыптандыруу	6-класс	Декабрь	Долимова М
2	Окуучунун мүнөзүн тарбиялоо			
3	Өспүрүм окуучунун өзүн өзү таануусу	6-кл	Январь	Акрамжанова Э
4	Үй бүлөлүк баалуулуктар боюнча окуучуга багыт берүү			
5	Өспүрүмдүн көйгөлүү журуш түрүшү	6-кл	Февраль	Курманбай кызы О
6	Үй бүлөлүк тарбияда элдик тарбиянын түрлөрүн колдонуу			
7	Үй бүлөлүк китеп окууну уюштуруунун мыкты өрнөктөрү	6-кл	Март	Долимова М
8	Тарбия баалуулуктары			
1	Балдардын Үй бүлөдөгү тарбиясы	7-класс	Декабрь	Батырбекова Н
2	Өспүрүмдөрдүн арасындагы байланыш.			
3	Зордук –зомбулук жана анын баланын өнүгүүсүнө тийгизген таасири.	7-кл	январь	Нематжан кызы М
4	Өспүрүмдүн көйгөйлүү журум туруму			
5	Коомдук маанилүү баалуулуктарга өспүрүмдү багыттоо	7-кл	Февраль	Шораимова Г
6	Укук ,бала жана анын айлана чөйрөсү.			

7	Окуучуну үй бүлөлүк баалуулуктарга багыттоо	7-кл	Март	Узакбаева У
8	Китеп окууну уюштуруунун ,китеңкөй инсан жетилдирүүнүн натыйжалары			
1	Үй бүлө менен мектептин кызматташтыгы	8-кл	Декабрь	Умарова Дилноваз
2	Чыр чатактар жана аларды чечүү жолдору.			
3	Ата эне менен баланын мамилеси Сабырдуу өспүрүмдөрдү тарбияло	8-кл	Январь	Нарзуллаева Н
5	Суицид өзгөчө терс жүрүм турумдун түрү катары	8-кл	Февраль	Умарова Д
6	Ата энелер менен балдардын баарлашуусу.			
7	Ата энелерге балдарды жазалоонун натыйжаларын себептерин тушундуруу	8-кл	апрель	Нарзуллаева Н
8	Ата –энелерге үй бүлөлүк окууну уюштурууда сунуштар.			

Текшерилди

Орг Сманова М

«16» 01 2022-2023-ж

Бектемин

Директор

«16» 01

2022-2023-ж

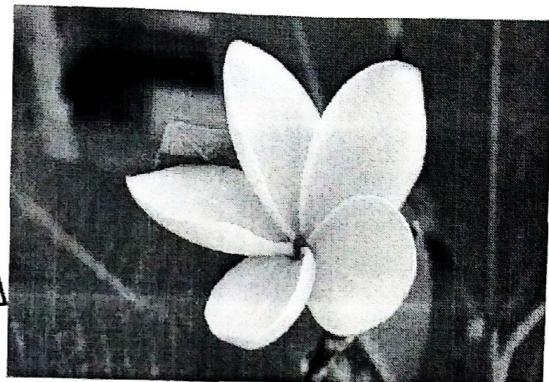
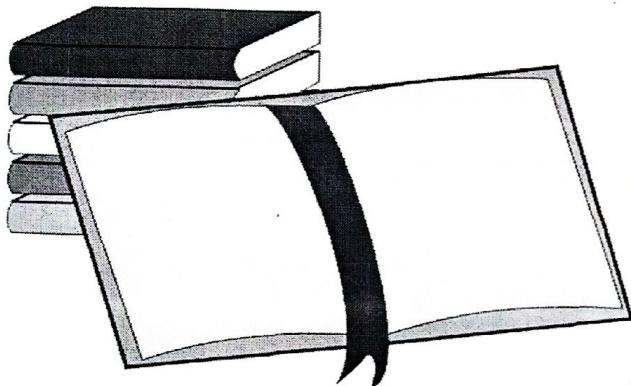
Жоомарт Бекенбаев атындагы № 15 жалпы орто билим берүүчү мектебинин
9-класстан 11-класска чейин түзүлгөн “Ата –энелер мектеби”
программасынын 2022-2023-окуу жылына түзүлгөн II-жарым жылдык учун

Түзүлгөн иш планы

№	Өтүлгөн тема	классы	айы	Мугалимдердин тизмеси
1	Окуучуларга мекенчилдик тарбия берүү	9-кл	февраль	Райымбердиева Жумагул
2	Шыктандыруу журум турумду жонго салат.			
3	Окуучуну үй булолук баалуулуктарга тарбиялоо.	9-кл	март	Чотоева А
4	Үй бүлөлүк окууну уюштуруу			
5	Бала менен ата эненин ортосундагы алтын көпүрө	9-кл	апрель	Райымбердиева
6	Баланы бактылуу болусу ата энеге көз каранды	9-кл	май	Чотоева А
7	Жогорку класстын окуучуларынын баалуулук багыттары	10-кл	февраль	Долимова М
8	Өзүн өзү таанууда үй бүлөнүн ролу			
9		10-кл	Март	Умаралиев А

8	Балдардын жашоо жагдайлары .Окуучулардын арасындағы кесиптик багыт. Бала менен ата әненин ортосундагы сүйүү. Бала менен ата –әненин ортосундагы сүйүү	10-кл	апрель	Долимова М
9	Баланын бактылуу болуусу ата энеге коз каранды	10 -кл	май	Умаралиев А
10	Стресс адамдын жагдайга дүүшар болгону эмес ,анын кырдаалдан чыгып кетиши.	11-кл	февраль	Талапбаева С
11	Балдардын жашоо жагдайлары . Балдардын кесип тандоосу	11-кл	март	Саипбаева М
12	Балдарды үй бүлөдө мекенчилдикке тарбиялоо	11-кл	апрель	Талапбаева С
1 2	Үй бүлөлүк баалуулуктар боюнча окуучуна багыт берүү	11-кл	май	Саипбаева М

№15 Ж Бекенбаев атындағы жалпы орто билим беруучу мектеби

Көңже мектеп жашындағы

инсанды

калыптаңдыруу

Балдардын үй-бүлөдөгү тарбиясы.

Чогулуштун журушу: Энелерге класска киргенден баштап жагымдуу маанай таартуулап “өзүндү сүй “оюнун аткартырабыз

Оюндуң шарты: Эшик босогосун аттаган ар бир эне өзүнүн атын чечмелеп жакшы создорду айтат бир кадамдан ташташат

Мисалы: С Е З И М

У Л И Л М

Л П Р И Е

У Е Е М Р

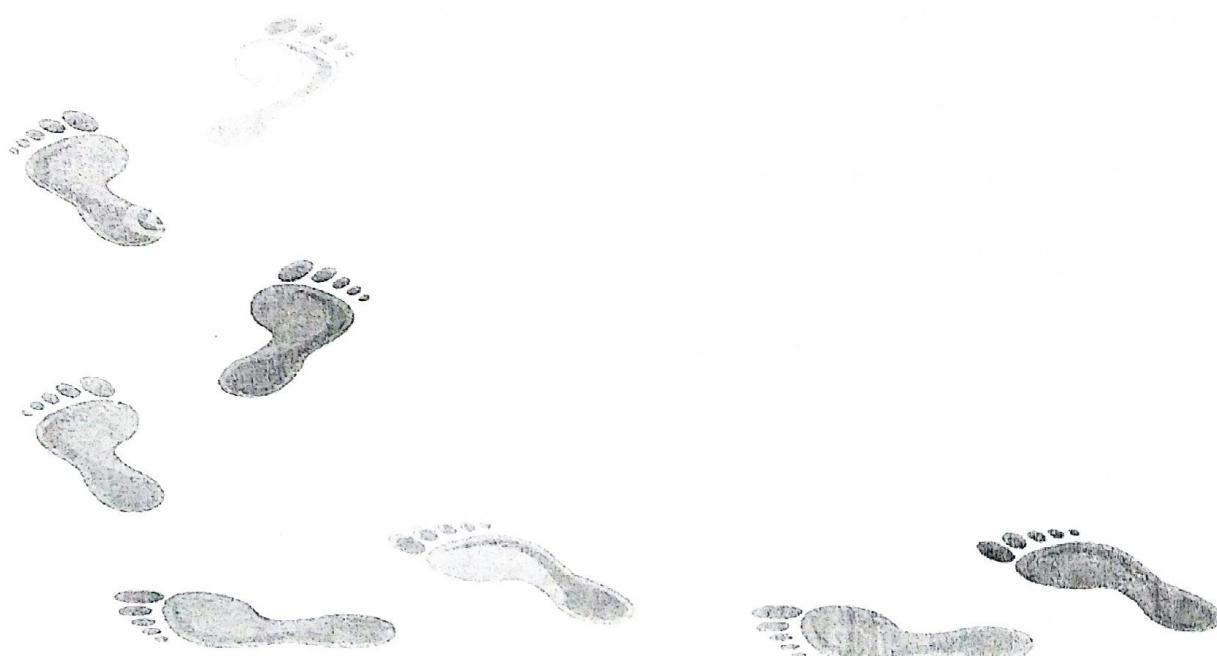
У К К Д И

Ү М

Ү Д

Ү

Ү

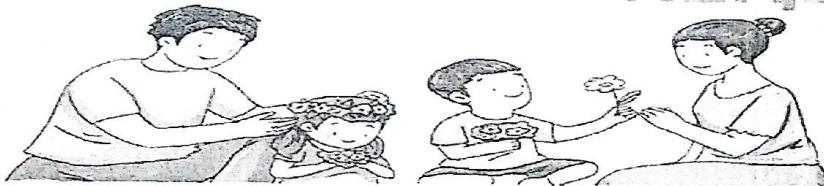
2. Энелерге бүгүнку каралуучу маселелер жөнүндө кыскача түшүндүруу.

3. Балдарды жаш өзгөчөлүгүнө карап муноздемө беруу

**7 жашка чейинки балаңыз менен
ойноңуз**

**15 жашка чейинки балаңыз менен
достошунуз**

**15 жаштан кийин болсо
кенешиниз!**

© Али Ра

12-13 жаштагы балардын организиминде кандай өзгөлүүлөр байкалат?

Бул куракта балдарда балалык курактан чондор катарына өтүү курагы болуп саналат. Бала бул учурда дене бо тез өсөт, күчү көбөйөт, жүрөктүн көлөмү чоноюп кан –тамырларында кандын айлануусу начарлайт. Ошондуктан балдар ачуулу, таарынчаак болуп калышат.

Дептерге жаздырам.

Баладагы мүнөздөр

Аны тарбиялоо

1 Ачүүлүү

Адепсиз тарбия

2 Өжөөр

Акыл эс тарбиясы

3 Таш боор

Эстетикалык тарбия

4 Өзүмчүл

Эмгектик тарбия

5 Бошон

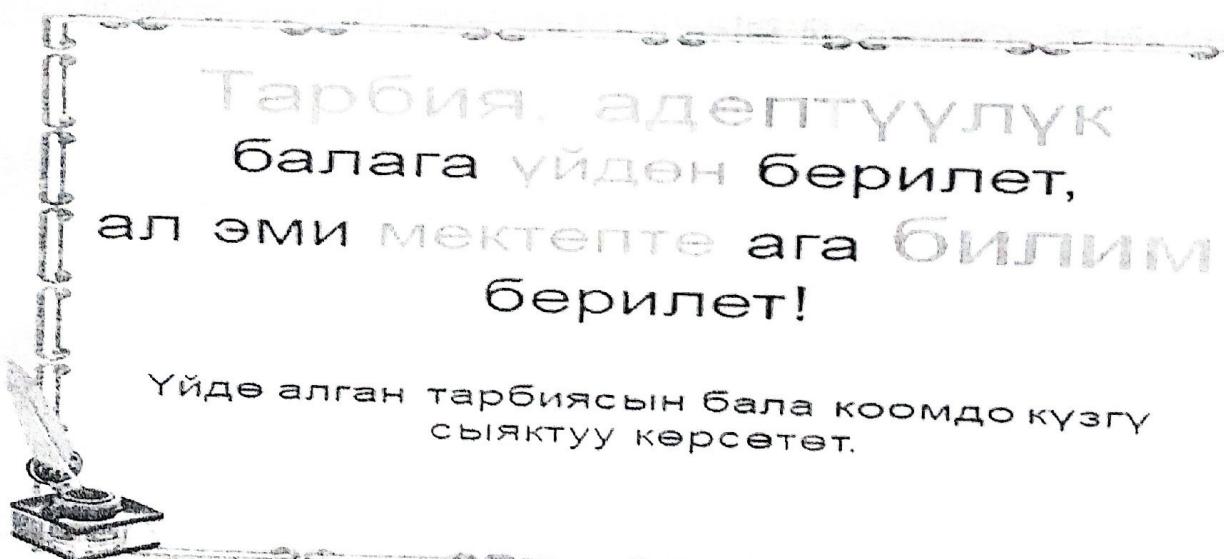
Дене тарбиялык тарбия

Адептик тарбия –эне балага саламдашуудан баштап,ыймандуу,адептүү,мээримдүү,булуу үйрөтүүсү зарыл. Кечирим сурай билүүгө,ыраазы болууга үйрөтүү,керек болсо өзүбүз да кечирим сурай билүүбүз керек.

Акыл эс тарбиясы –балдарда зиректик,сезимталдык,салыштыруу,кыялдануу ж.б сезимдерди ойготуу менен акыл эстүү баланы өстүрөбүз.

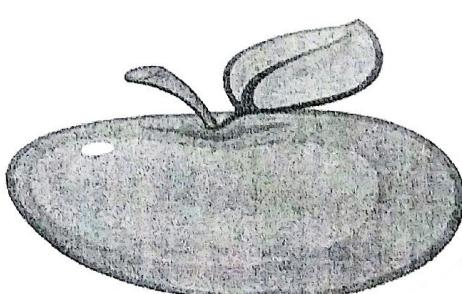
Эстетикалык тарбия –бул азыркы учурда сиздердин балдарыныздыр үчүн эн керектүү учур.12-13 жашында аларды дene тарбичлык көнүгүлөргө эмгектенүүгө тарбиялап,сабакты аткарууда,үй жумуштарын аткарууда көзөмөлгө алууну талап кылат.

Андыхтан урматтуу энелер,балдарды тарбиялоодо туура мамиле жасайлы,ашыкча талап кылам деп аларды тажатып албайлы.Мээримибизди аябай эркелетууну күчтөлөу.Мактоону тез тез айтып туралы.

4. Энелерге балдары жөнүндө мұноздеме берилет. Оқуусу ,тартиби жөнүндө .

5. Энелерге бирден лист берилип ал барака алманын сурөтүн тартуу тапшырма берилет.

6.Мугалим эмне себептен алманын сүрөтүн тартыргандыгын чечмелеп берет.

Урматтуу энелер азыр мен балдарыныздар жөнүндө мүнөзөмө бергенде оюнуздарда балдарыныздарды салыштыруу болду.Бири-бирине салыштырдыныздар.Эми колунуздардагы тарткан алманын сүрөтүн бири-бириниздерге көрөтүнүздөр.Караныздарчы тарткан алманыздар бири-бирине окшош тартылыптырыбы

Албетте жок !Ушул сыйктуу эле сиздердин балдарыныздар да бири –бирине окшобойт.Ар бир бала өзүнчө бир башкача,өзгөчө.

7.Урматтуу энелер биздин балдар чоноюп калган сиздер балдарыныздырды уйкудан кантитп ойготосуздар

Энелердин оюн угуп болгондон соң,мугалим кошумчалап кетет.Балдарды негизинен башынан эмес,колунан эмес,бүт жагынын сылап жакшы сөздөр менен уйкудан ойготуу керек.

8.Энелерге суроо берип чогулушту жыйынтыктоо

Мисалы:Бир күндо баланызга канча saat убакыт болосуз

Баланызды күнүнө канча жолу күчктайсыз

Баланызга кандай сөздөр менен шыктандырасыз жана башка ушул сыйктуу суюолор.

